

Historie manželského poradenství v Brně

Po založení Manželské a předmanželské poradny v r. 1970 v Praze se pod hlavičkou Městského ústavu sociálních služeb založila v roce 1971 MPP i v Brně. V prvním roce sídlila ve dvou místnostech v bývalém Domově důchodců na Dimitrovově ulici – dnes Domov pro seniory na Štefanikově ulici. Za nedůstojné považovala psycholožka i sociální pracovnice posedávání čekajících klientů na chodbě, kudy chodil personál domova i jeho klienti. Po rok trvajícím vyjasňování na tehdejší Městském národním výboru na Malinovského náměstí a hledání vhodného objektu se podařilo zajistit místnosti na Sadech osvobození 2 – nyní Za divadlem 2 – naproti dnešní Zemanově kavárně. Vedoucí poradny tehdy byla PhDr. Eva Dlabačová a další psycholožkou PhDr. Věra Capponi (známé jsou její populárně osvětové příručky, které vydávala společně s PhDr. Tomášem Novákem).

V poradně se ocitlo kromě postupně přicházejících interních psychologů i několik na univerzitě známých osobností, které fungovaly jako externí pracovníci. Prof. PhDr. Stanislav Kratochvíl (Psychiatrická léčebna v Kroměříži a v posledních mnoha letech externí přednášející VŠ učitel na UP v Olomouci), prof. PhDr. Mojmír Svoboda – psychologický ústav FF MU, doc. PhDr. Ivo Plaňava – FSS MU a zakladatel FSS - prof. PhDr. Ivo Možný (zemřel 2016).

Někteří interní pracovníci v čele s PhDr. Capponi odešli do v r. 1978 nově vytvořené Krajské manželské a předmanželské poradny na Táborské 198, která plnila funkci metodickou pro celý Jihomoravský kraj, ale věnovala se i práci se žadateli o náhradní rodinnou péči – pěstounská péče i adopce (nezrušitelné osvojení).

Poradna se postupně rozrostla o další psychology i sociální pracovnice a získala v r. 1986 rodinný domek na Buzkově ulici 43. Po r. 1990 se vedoucí poradny po PhDr. Evě Gbelcové (byla vedoucí poradny od r. 1979 do r. 1989, na jaře 2015 zemřela) stala PhDr. Věra Capponi (zemřela v červnu 1998) a poradna se přejmenovala na Manželskou a rodinnou poradnu. Vedením byla tehdy pověřena PhDr. Karla Muselíková. V r. 2001 Centrum sociálních služeb (dřívější Městský ústav sociálních služeb) nabídlo Manželské a rodinné poradně další rodinný domek – na Sejkorově 6, který do té doby sloužil Krizovému centru pro děti a mládež (to se přestěhovalo do větších zrekonstruovaných prostor na Hapalově 4 v Řečkovících). Odtud se v r. 2012 pracoviště přestěhovalo do prostor na Bratislavské 2.

Jaká je současnost a co vše se v poradně řeší

Tak, jak vyplývá i z oficiálních webových stránek, má brněnská Manželská a rodinná poradna tři pracoviště – na Buzkově 43, na Bratislavské 2 a na Táborské 198. Většinu potřebných informací najdou klienti na www.manzelskaporadna-brno.ic.cz.

Vedoucí instituce Manželská a rodinná poradny Brno (pro všechna tři pracoviště) je Mgr. Dagmar Zedníčková, která je zároveň vedoucí pracoviště na Buzkově 43.

Ze statistiky vykazující zájem klientů o konzultace na všech třech pracovištích za rok 2012 vplynuly následující údaje:

Nových klientů se do poradny objednalo 1309, z toho s problematikou jednotlivců 262, s problematikou párovou 508, s problematikou rodinnou 438 a s problematikou sociální, převážně doporučenou OSPOD nebo soudy, nebo potížemi, které provázejí pěstouny, 101.

V roce 2015 se do MRP v Brně objednalo 1127 klientů. Téměř 53% konzultací se poskytlo klientům s problematikou párovou, 20% konzultací klientům s problematikou rodinnou, o řešení osobní problematiky projevilo zájem 18% klientů a zbývajících 9% konzultací je z oblasti sociální. Z této kategorie 15% pokryli klienti odeslaní soudy nebo OSPOD. Podobné údaje se objevily i v roce 2016.

Přibližně dvě třetiny klientely tvoří ženy, jednu třetinu muži.

Krizové situace se řeší buď formou krizové telefonní intervence, nebo formou krizových konzultací v poradně.

Nejčastěji řešenou problematikou jsou **obtíže v dorozumívání**. Hledají se možnosti uvědomit si, jak kdo vnímá sdělení druhého člověka. Ať se jedná o jedince, páry (mladší i starší lidé, které sdružuje známost, či manželské páry), jde lidi, kteří potřebují porozumět různě náročným situacím v širších rodinných vztazích. Často důležitou roli hraje otázka chuti a ochoty komunikovat, ale i zájem zamyslet se, odkud brát energii k podpoře vztahu.

Další příčku zaujímá problematika **porozumění sobě samotnému**, naučit se **srozumitelně a neagresivně vyjadřovat své skutečné pocity**. Někdy trvá delší dobu, než si klient uvědomí, že se pro partnera, sourozence, vlastní dítě, své rodiče, ale i přátele či spolupracovníky stane pochopitelnějším, když najde způsob, jak se podělit o své pocity. Řadě lidí se může jevit jednodušší přesunout vinu za probíhající obtíže na druhou osobu.

Na dalším místě jsou **starosti spojené s rozvodovou situací**.

Nevěra jako příčina možného rozpadu vztahu – manželského či partnerského - zaujímá další příčku.

Rodinné problémy mohou vyplývat z nezkušenosti, pochybování o rodičovských schopnostech, z problematického vztahu k vlastním či vyženěným nebo vyvdaným dětem.

Velké starosti často zažívají lidé, kteří přijali do rodiny děti formou **pěstounské péče**.

Pocity osamělosti se mohou odvíjet z obtížného navazování kontaktů. Ale může jít i o jiný druh osamělosti – omezování kontaktů s vnoučaty prarodičům, neochota věnovat část pozornosti stárnoucím rodičům.

Problematika domácího násilí hraje také roli, i když stále řada lidí se za to, že jsou oběťmi, stydí a trvá jim, než se odhodlají promluvit o svých těžkostech a dovolí si měnit zaběhaná životní schémata.

Rozchod s partnerem či partnerkou může být doprovázen množstvím těžkostí.

V poradně hledají odpovědi na své otázky i klienti žijící s různě závislými osobami (alkohol, toxické látky, gambling, konkrétní člověk).

Posláním MRP je poskytovat občanům odborné sociální služby a pomoc při řešení poruch rodinných, manželských, partnerských a jiných mezilidských vztahů. Všestranně přispívat k tomu, aby manželství, rodina i jednotlivci plnili v rámci svých možností optimálně svoji funkci v rodině dle zásad Zákona o rodině a také svoji funkci v občanském životě.

Konečným cílem služeb MRP je posílit člověka natolik, aby služby MRP přestal potřebovat nebo je potřeboval jen v nezbytně nutném rozsahu. S tím souvisí pomoc při hledání vlastních zdrojů k řešení životních starostí.

Manželské a rodinné poradenství aplikuje jednotlivé přístupy, kterých využívá psychoterapie, a směřuje k poskytnutí pomoci manželům při poruchách soužití, pochopení problémů, v nichž se jejich manželství ocitlo, a snaží se pomoci jim najít východisko z konfliktních situací. Ne vždy se však mluví o konfliktech. Často manželé či partneři potřebují najít odpověď, jak se s nastalým problémem vypořádat, a nemusí jít o konflikt.